

Udskriftsdato: 19. maj 2024

BEK nr 693 af 20/06/2014 (Gældende)

Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

Ministerium: Børne- og Undervisningsministeriet

Journalnummer: Undervisningsmin., j.nr. 038.11S.541

Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

I medfør af § 3, stk. 3, § 19 i, stk. 1, § 21, stk. 5, § 30 a og § 51 b, stk. 3, i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014, fastsættes:

Kapitel 1

Den specialpædagogiske bistand

§ 1. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand (specialpædagogisk bistand) til elever i grundskolen og 10. klasse omfatter:

- 1) Specialpædagogisk rådgivning til forældre, lærere eller andre, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.
- 2) Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisningen af eleven.
- 3) Undervisning i folkeskolens fag og fagområder, der tilrettelægges under særlig hensyntagen til elevens indlæringsforudsætninger. For elever i børnehaveklassen omfatter specialpædagogisk bistand undervisning og træning, der tilrettelægges efter elevens særlige behov.
- 4) Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder.
- 5) Personlig assistance, der kan hjælpe eleven til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.
- 6) Særligt tilrettelagte aktiviteter, der kan gives i tilslutning til elevens specialundervisning.

Kapitel 2

Fremgangsmåden ved iværksættelse og ophør af specialpædagogisk bistand

§ 2. Hvis det antages, at en elev har behov for specialpædagogisk bistand, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2, skal eleven indstilles til en pædagogisk-psykologisk vurdering. Indstilling afgives af skolens leder til pædagogisk-psykologisk rådgivning, eventuelt på initiativ af den kommunale sundhedstjeneste, hvis denne har kendskab til psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder hos eleven, som giver grund til at antage, at eleven har behov for specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Forældrene og eleven kan anmode om en pædagogisk-psykologisk vurdering i de tilfælde, hvor de finder, at der bør iværksættes specialpædagogisk bistand.

Stk. 3. Indstilling om en pædagogisk-psykologisk vurdering, jf. stk. 1, afgives efter samråd med forældrene og eleven. Modsætter forældrene sig, at der foretages en pædagogisk-psykologisk vurdering, kan der kun afgives indstilling herom, hvis skolens leder anser det for absolut påkrævet, at der foretages en vurdering af elevens behov for specialpædagogisk bistand.

§ 3. Den pædagogisk-psykologiske vurdering skal efter samråd med forældrene suppleres med udtalelser fra andre sagkyndige i fornødent omfang, herunder sagkyndige fra andre kommuner. I de mest specialiserede og komplicerede tilfælde kan der indhentes bistand fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), jf. kapitel 7. Ved overvejelse om specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3, 1. pkt., inddrages regionsrådet efter samråd med forældrene.

Stk. 2. Den pædagogisk-psykologiske vurdering efter stk. 1 afgives efter samråd med forældrene og eleven. Har eleven behov for specialpædagogisk bistand, skal vurderingen indeholde et forslag til den nærmere ordning af den specialpædagogiske bistand.

Stk. 3. Kan der ikke opnås enighed med forældrene om den pædagogisk-psykologiske vurdering, skal der i vurderingen redegøres herfor samt for, hvorvidt den foreslåede specialpædagogiske bistand vurderes at være absolut påkrævet.

Stk. 4. Den pædagogisk-psykologiske vurdering fremsendes skriftligt til skolens leder. Samtidig fremsendes en kopi af vurderingen til forældrene.

§ 4. Beslutning om at henvise en elev til specialpædagogisk bistand inden for skolens rammer træffes af skolens leder. Foreligger der ikke tilslutning fra forældrene, kan der kun ske henvisning til specialpædagogisk bistand, såfremt skolens leder finder, at bistanden er absolut påkrævet af hensyn til elevens udvikling. Der skal lægges betydelig vægt på forældrenes ønsker med hensyn til den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at henvise en elev til specialpædagogisk bistand i en anden skole i kommunen end distriktsskolen. Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med en anden kommunalbestyrelse også henvise en elev til specialklasse eller specialscole i den anden kommune, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 1. Forældrenes og elevens ønske med hensyn til den skolemæssige placering skal så vidt muligt følges.

Stk. 3. Forældrene skal orienteres skriftligt om alle indstillinger, rapporter og beslutninger om iværksættelse af specialpædagogisk bistand efter stk. 1-2.

§ 5. Specialpædagogisk bistand kan iværksættes uden iagttagelse af den i §§ 2-4 angivne fremgangsmåde, hvis eleven befinder sig i en særlig vanskelig situation, der nødvendiggør en øjeblikkelig indsats fra skolens side. Der skal dog snarest foretages en pædagogisk-psykologisk vurdering, hvis den etablerede specialpædagogiske bistand skønnes at ville strække sig over mindst 3 uger (15 skoledage).

§ 6. Hvis eleven skønnes at have behov for en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning, afgiver skolens leder efter samråd med forældrene og eleven forslag herom til kommunalbestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 1.

Stk. 2. Regionsrådet skal ved sin afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 3, lægge betydelig vægt på forældrenes og elevens ønsker. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed. Henvisning til specialpædagogisk bistand i kostskoleform forudsætter samtykke fra forældrene og eleven.

Stk. 3. Forældrene skal orienteres skriftligt om alle indstillinger, rapporter og beslutninger om iværksættelse af specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning efter stk. 1-2.

§ 7. Skolens leder følger udviklingen hos elever, der modtager specialpædagogisk bistand. Der skal mindst én gang om året tages stilling til, om den specialpædagogiske bistand til den pågældende elev skal fortsætte, ændres eller ophøre.

Stk. 2. Modtager elever specialpædagogisk bistand på et regionalt undervisningstilbud træffes beslutning efter stk. 1, 2. pkt., af den kommunalbestyrelse, der har henvist den pågældende elev til det regionale undervisningstilbud efter forhandling med regionsrådet. Beslutning om ændring af det nærmere indhold af foranstaltningen træffes dog af regionsrådet efter forhandling med kommunalbestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 3.

Stk. 3. Beslutningerne efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering og efter samråd med eleven og forældrene. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.

Kapitel 3

Ordningen af den specialpædagogiske bistand

§ 8. Den specialpædagogiske bistand gives fortrinsvis som støtte i den almindelige klasse.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om eleven skal have støtte i den almindelige klasse, jf. stk. 1, skal der lægges vægt på, om eleven kan have udbytte af undervisningen og kan deltage aktivt i det sociale fællesskab i den almindelige klasse.

Stk. 3. Henviſning til ſpecialklasse eller ſpecialskole forudsætter, at det vil være meſt hensigtsmæssigt at undervise eleven i kortere eller længere tid i ſpecialklasse eller ſpecialskole.

§ 9. Specialpædagogisk biſtand kan gives på følgende måder:

- 1) Eleven bevarer tilhørsforholdet til den almindelige klasse og deltager i den almindelige undervisning.
- 2) Elevens tilhørsforhold til den almindelige klasse ophører, idet hele undervisningen gives i en ſpecialklasse, der er placeret på en almindelig folkeskole, på en ſpecialskole eller på et regionalt undervisningstilbud.
- 3) Elevens har et tilhørsforhold til en ſpecialklasse, men modtager oĿſå undervisning i en almindelig klasse.

§ 10. Undervisningen i ſpecialklasser kan gives eleverne på et lavere klasſetrin end nævnt i folkeskolelovens § 5, stk. 1-2, § 19 c, stk. 2, og § 19 d, stk. 2 og 4. Timeplanen for den enkelte ſpecialklasse ſkal angive, i hvilket omfang undervisningen gives på et lavere klasſetrin.

Stk. 2. For ſpecialklasser kan der udarbejdes ſærlige læſeplaner, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 3.

§ 11. På 8. og 9. klasſetrin kan kommunalbeſtyrelsen faſtſætte, at det obligatoriske emne »uddannelse og job« gives ſom et ſelvſtændigt og obligatorisk fag.

Stk. 2. På 8.-10. klasſetrin kan kommunalbeſtyrelsen faſtſætte, at eleverne i en længere periode udsendes i arbejdspraktik i virksomheder. Elevernes undervisningstimetallet kan eventuelt med deres og forældrenes ſamtykke i den pågældende periode nedsættes til en tredjedel af den for det pågældende klasſetrin planlagte undervisningstid for ſamme periode. I 10. klasse kan undervisningen i dansk, matematik og engelsk ikke nedsættes til under en tredjedel af den planlagte undervisningstid for den ſamme periode. Undervisning, brobygning m.v. og arbejdspraktik i 10. klasse ſkal ſammenlagt udgøre mindſt 840 årlige undervisningstimer.

Stk. 3. På 10. klasſetrin kan timetallet i dansk, matematik og engelsk i ſærlige tilfælde og med elevens og forældrenes ſamtykke have et omfang af indtil 540 årlige undervisningstimer. Elever, der har været fritaget for undervisning i engelsk igennem hele deres ſkoleforløb, kan i 10. klasse fritages for dette fag mod, at undervisningen i dansk og matematik får et omfang ſvarende til mindſt 420 årlige undervisningstimer.

Kapitel 4

Særlige ordninger for enkelte elever

§ 12. Undervisningstiden for elever, der modtager ſpecialundervisning, kan med forældrenes ſamtykke overſtige det i folkeskolelovens § 14 b, stk. 2, 1. pkt., faſtſatte loft over den højſte undervisningstid på 1.400 timer i et ſkoleår.

Stk. 2. En elev kan i ganske ſærlige tilfælde midlertidigt modtage al undervisning ſom enkeltmandsundervisning. Undervisningstiden kan i ſå fald i den pågældende periode nedsættes forholds-mæssigt i forhold til den i folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, faſtſatte mindſte ſamlede varighed. Det ſamme gælder det faſtſatte mindſte antal årlige undervisningstimer for 10. klasse på 840 undervisningstimer. Kommunalbeſtyrelsen ſkal uden ophør undersøge muligheden for at henviſe eleven til et egnet tilbud på en almindelig folkeskole, en ſpecialskole eller i et regionalt undervisningstilbud m.v.

Stk. 3. Undervisningstiden kan med forældrenes tilſlutning nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelſe af fuld undervisning.

§ 13. Har en elev uſædvanligt ſtore vanskeligheder i et fag, ſåledes at det ikke ſkønnes hensigtsmæssigt at give eleven ſpecialundervisning i faget, kan eleven med forældrenes ſamtykke fritages for undervis-

ning i dette fag, dog ikke for så vidt angår dansk og matematik. Afgørelse herom træffes af skolens leder på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering. Eleven skal have anden undervisning i stedet for det pågældende fag.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende ved fritagelse for den obligatoriske brobygning m.v. i 10. klasse, jf. folkeskolelovens § 19 c, stk. 4, og for den obligatoriske selvvalgte opgave i 10. klasse, jf. folkeskolelovens § 19 c, stk. 5.

§ 14. Karaktergivning kan efter aftale med eleven og forældrene i et eller flere fag erstattes af en skriftlig udtalelse om elevens standpunkt. Udtalelsen skal for det enkelte fag udtrykke, i hvor høj grad eleven har nået de opstillede mål for undervisningen i faget.

Stk. 2. Hvis karaktergivning i medfør af stk. 1 erstattes af en skriftlig udtalelse, medtages denne på elevens bevis, jf. folkeskolelovens § 13, stk. 9.

§ 15. Hvis elevens skolesituation giver anledning til alvorlig bekymring, kan skolens leder efter samråd med eleven og forældrene indstille eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering, selv om eleven ikke kan anses for at have behov for specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Forældrene kan anmode skolens leder om en pædagogisk-psykologisk vurdering af deres barn, hvis de finder, at der er behov herfor. Hvis skolens leder afslår forældrenes anmodning, skal afslaget meddeles skriftligt.

Kapitel 5

Andre regler

§ 16. Flytter en elev, der får specialpædagogisk bistand til en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at kommunalbestyrelsen i den anden kommune snarest og senest inden 4 uger fra flytningen underrettes. Underretningen skal indeholde en rapport over den gennemførte specialpædagogiske bistand. Kommunalbestyrelsen i den tilflyttende kommune skal tage kontakt med elevens forældre med henblik på fortsat bistand.

§ 17. Specialpædagogisk bistand varetages af lærere eller andet undervisende personale, jf. folkeskolelovens kapitel 4, som gennem særlig uddannelse eller på anden måde har kvalificeret sig til opgaven.

Kapitel 6

Københavns Kommune

§ 18. De i § 3, stk. 1, 3. pkt., § 6, stk. 2, og § 7, stk. 2, 2. pkt., fastsatte bestemmelser om de regionale undervisningstilbud gælder tilsvarende for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud Børneklubben og Skolen på Kastelsvej, jf. folkeskolelovens § 48 a.

Kapitel 7

Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO)

§ 19. I forbindelse med den pædagogisk-psykologiske vurdering skal pædagogisk-psykologisk rådgivning tage stilling til,

- 1) om der er behov for at indhente specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) og
- 2) om der er behov for at indhente bistand til udredningen fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO).

Stk. 2. Beslutningen om at inddrage den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) efter stk. 1 træffes efter samråd med forældrene.

Stk. 3. Hvis forældrene anmoder om vejledende specialrådgivning og/eller bistand til udredningen fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), og pædagogisk-psykologisk rådgivning

afslår dette, skal det fremgå af udtalelsen til skolens leder i henhold til § 3, stk. 4, og være ledsaget af en begrundelse for afslaget. Det samme gælder udtalelserne til henholdsvis skolens leder, kommunalbestyrelsen eller regionsrådet i henhold til § 7 om fortsættelse, ændring eller ophør af den specialpædagogiske bistand.

Kapitel 8

Indsendelse af klage til Klagenævnet for Specialundervisning

§ 20. Hvis en klage ikke er indgivet inden for klagefristen på 4 uger, skal myndigheden straks sende klagen til klagenævnet med angivelse af, at klagefristen ikke er overholdt.

Stk. 2. Hvis forældrene indgiver klagen direkte til klagenævnet, skal klagenævnet straks sende klagen videre til den myndighed, der har truffet afgørelsen med anmodning om genvurdering, medmindre klagefristen på 4 uger ikke er overholdt.

§ 21. Genvurdering skal foretages inden 4 uger efter, at myndigheden har modtaget klagen.

Stk. 2. Hvis myndigheden ikke kan foretage genvurderingen inden 4 uger, fordi der skal skaffes yderligere oplysninger, vurderinger og lignende, skal forældrene have underretning herom og om, hvornår genvurderingen kan forventes færdigbehandlet.

§ 22. Hvis myndigheden efter genvurderingen giver forældrene helt eller delvis medhold, sendes en ny afgørelse til forældrene.

Stk. 2. Hvis myndigheden kun delvis kan give forældrene medhold, skal forældrene inden 4 uger fra afgørelsens modtagelse meddele, om de fastholder klagen. Hvis forældrene fastholder klagen, skal myndigheden sende klagen og genvurderingen til klagenævnet inden 2 uger efter modtagelsen. Myndigheden orienterer samtidig forældrene om sagens fremsendelse til klagenævnet.

Stk. 3. Hvis myndigheden vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes klagen og genvurderingen med en begrundelse til klagenævnet. Myndigheden orienterer samtidig forældrene om sagens fremsendelse til klagenævnet.

Stk. 4. Samtidig med, at klagen sendes til klagenævnet, jf. stk. 2 og 3, sender myndigheden følgende dokumenter til klagenævnet:

- 1) Den oprindelige afgørelse, som forældrene har klaget over.
- 2) Aktuelle skoleudtalelse og elevplaner.
- 3) En beskrivelse af det tilbudte undervisningstilbud, der klages over.
- 4) Den pædagogisk-psykologisk vurdering med forslag til den nærmere ordning af den specialpædagogiske bistand.
- 5) Relevante faglige udtalelser om eleven fra andre sagkyndige, herunder eventuelt en udtalelse fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO).
- 6) Relevante mødereferater mellem forældrene, skolen, kommunen m.fl.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2014.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 380 af 28. april 2012 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ophæves.

Undervisningsministeriet, den 20. juni 2014

CHRISTINE ANTORINI

/ Ole Hvilsom Larsen